

eul_wid: jlk-aa

Σῆμος ὁ Δηλιεύς · Semus of Delos

Delian Antiquities and Customs

Ἀποσπάσματα

Period: Ἑλληνιστική Hellenistic

Dialect: Κοινή Koine

Domain: Γραμματική Grammar

Format: Πραγματεία Treatise

t1-18a ΔΗΛΙΑΣ. E LIBRO PRIMO.

¹ Athenaeus XIV: Σῆμος δὲ ὁ Δήλιος ἐν πρώτῳ Δηλιάδος (sc. Φοίνικα τὸ ὄργανον κληθῆναι φησι) διὰ τὸ ἐκ τοῦ ἐν Δήλῳ φοίνικος τοὺς ἀγκῶνας αὐτοῦ ἐξεργάσασθαι. Harpocratio: Ἐκάτης νῆσος, Λυκοῦργος Κατὰ Μενεσαίχμου.

² Πρὸ τῆς Δήλου κεῖται τι νησὺδριον, ὅπερ ὑπ' ἐνίων καλεῖται Ψαμμητίχη, ὡς Φανόδημος ἐν α' Δηλιακῶν. Ψαμμητίχην δὲ κεκλησθῆναι φησιν ὁ Σῆμος ἐν τῇ α' διὰ τὸ τοῖς ψαμμήτοις τιμᾶσθαι τὴν θεόν· ψάμμητα δ' ἐστὶ ψαιστῶν τις ἰδέα. E LIBRO SECUNDO. ^[5]

³ Athenaeus XIV: Σῆμος ἐν δευτέρῳ Δηλιάδος «Ἐν τῇ τῆς Ἐκάτης (φησὶ) νήσῳ τῇ Ἰριδι θύουσι Δήλιοι τοὺς βασινίας καλουμένους. Ἔστι δὲ ἐφθὸν πύρινον σταῖς σὺν μέλιτι, καὶ τὰ καλούμενα κόκκωρα, ἰσχὰς καὶ κάρυα τρία.» Idem III: Σῆμος δ' ὁ Δήλιος ἐν δευτέρῳ Νησιάδος (scr. ^[5]

⁴ Δηλιάδος) ἐν Κιμώλῳ τῇ νήσῳ φησὶ ψυχεῖα κατεσκευάσθαι θέρους ὀρυκτὰ, ἐνθα χλιεροῦ ὕδατος πλήρη κεράμια καταθέντες κομίζονται χιόνος οὐδὲν διάφορα. Idem VIII: Καὶ γὰρ ἐν Δήλῳ φησὶ Σῆμος ὁ Δήλιος ἐν δευτέρῳ Δηλιάδος, ὅταν θύωσι τῇ Βριζοῖ (αὕτη δὲ ἐστὶν ἡ ἐν ὕπνῳ μάντις· βρίζειν δὲ οἱ ἀρχαῖοι λέγουσι τὸ καθεύδειν· Ἐνθα δ' ἀποβρίζαντες ἐμείναμεν Ἡῶ διαν)· ταύτη οὖν ὅταν θύωσιν αἱ Δηλιάδες, προσφέρουσιν αὐτῇ σκάψας, πάντων πλήρεις ἀγαθῶν, πλὴν ἰχθύων, διὰ τὸ εὐχεσθαι ταύτη περὶ τε [ἄλλων] πάντων καὶ ὑπὲρ τῆς τῶν πλοίων σωτηρίας. ^[5]

t5a-5c E LIBRO TERTIO. Photius Lex.

^{5a} : Πράμνειος οἶνος· Σῆμος ὁ Δήλιος ἐν τρίτῳ ἐν ἧ καὶ ὁ πράγμων (scr. ἐν Ἰκάρῳ Πράμνον) πέτρان εἶναι, ἀφ' ἧς τὸν οἶνον εἶναι. Suidas: Πράμνιος οἶνος .

^{5b} .. Σ. ὁ Δήλιος ἐν γ', ἐν Νικίᾳ (lege Ἰκάρῳ) Πράμνον πέτρان εἶναι, ἀφ' ἧς τὸν οἶνον εἶναι. Athenaeus I: Εἶναι γὰρ ἐν Ἰκάρῳ φησὶ Σῆμος Πράμνον πέτρان, καὶ παρ' αὐτῇ ὄρος μέγα, ἀφ' οὗ τὸν Πράμνιον οἶνον, ὃν καὶ φαρμακίτην τινὰς καλεῖν.

t6-7 E LIBRO QUARTO. Athen.

⁶ IV: Σῆμος δ' ἐν τετάρτῳ Δηλιάδος «Δελφοῖς (φησὶ) παραγινόμενοις εἰς Δήλον παρεῖχον Δήλιοι ἄλας καὶ ὄξος καὶ ἔλαιον καὶ ξύλα καὶ στρώματα.» Id.

7

XV: Πρῶτος ἐν τοῖς Ἑλλήσι στέφανος ὠνομάσθη, ὥς φησι Σῆμος ὁ Δῆλιος ἐν τετάρτῳ Δηλιάδος, τὸ παρὰ μὲν ἡμῖν στέφος, παρὰ δέ τισι στέμμα προσαγορευόμενον, διὸ καὶ τούτῳ πρῶτῳ στεφανωσάμενοι δεύτερον περιτιθέμεθα τὸν δάφνινον. Κέκληται δὲ στέφανος ἀπὸ τοῦ στέφειν. E LIBRO QUINTO. ^[5]

⁸ Idem XIV: Παρμενίσκος δὲ ὁ Μεταποντῖνος, ὥς φησι Σῆμος ἐν πέμπτῳ Δηλιάδος, καὶ γένει καὶ πλούτῳ πρωτεύων, εἰς Τροφωνίου καταβάς, καὶ ἀνελθὼν οὐκ ἔτι γελᾶν ἐδύνατο. Καὶ χρηστηριαζομένῳ περὶ τούτου, ἡ Πυθία ἔφη· Εἴρη μ' ἀμφὶ γέλῳτος, ἀμείλιχε, μειλιχίοιο; Δώσει σοι μήτηρ οἴκῳ, τὴν ἔξοχα τίε. Ἐλπίζων δ', ἂν ἐπανέλθῃ εἰς τὴν πατρίδα, γελάσειν, ὥς οὐδὲν ἦν πλέον, οἰόμενος ἐξηπατῆσθαι, ἔρχεται ποτε κατὰ τύχην εἰς Δῆλον· καὶ πάντα τὰ κατὰ τὴν νῆσον θαυμάζων ἦλθε καὶ εἰς τὸ Λητῶν, νομίζων τῆς Ἀπόλλωνος μητρὸς ἄγαλμά τι θεωρήσειν ἀξιόλογον· ἰδὼν δ' αὐτὸ ξύλινον ἄμορφον παραδόξως ἐγέλασεν. Καὶ τὸν τοῦ θεοῦ χρησμὸν ξυμβαλὼν, καὶ τῆς ἀρρωστίας ἀπαλλαγείς, μεγαλωστὶ τὴν θεὸν ἐτίμησεν. Athen. ^[15]

⁹ XI: Σῆμος δ' ἐν πέμπτῃ Δηλιάδος ἀνακεῖσθαί φησιν ἐν Δῆλῳ χρυσὴν ἡδυποτίδα Ἐχενίκης ἐπιχωρίας γυναικὸς, ἥς μνημονεύει καὶ ἐν τῇ ὀγδόῃ. Idem XIV: Τὴν δὲ συναυλίαν τί ποτ' ἐστὶν, ἐμφανίζει Σῆμος ὁ Δῆλιος ἐν πέμπτῳ Δηλιάδος, γράφων οὕτως· «Ἀγνοουμένης δὲ παρὰ πολλοῖς τῆς συναυλίας, λεκτέον.

¹⁰ Ἦν τις ἀγὼν συμφωνίας ἀμοιβαῖος αὐλοῦ καὶ ῥυθμοῦ, χωρὶς λόγου τοῦ προσμελωδοῦντος.» E LIBRO SEXTO. ^[5]

¹¹ Idem VII: Σῆμος δ' ἐν ἕκτῳ Δηλιάδος· «Ἀθηναίοις (φησὶ) θυομένοις ἐν Δῆλῳ τὴν χέρνιβα βάψας ὁ παῖς προσήνεγκε, κὰν τῇ φιάλῃ μετὰ τοῦ ὕδατος ἰχθὺς κατέχεεν. Εἶπεῖν οὖν αὐτοῖς τοὺς τῶν Δηλίων μάντις, ὥς κυριεύσουσι τῆς θαλάσσης.» Etym. ^[5]

^{12a} M.: Βίβλινος οἶνος. Σίμος (l. Σῆμος) δὲ ἐν τῇ ἕκτῃ τῆς Ἰλιάδος (l. Δηλιάδος), ἐν Νάξῳ φησὶ ποταμὸν Βιβλίνην, ἀφ' οὗ καλοῦσιν οἶνον Βίβλινον, διὰ τὰς πεφυκυίας ἀμπέλους. Διὰ δὲ τοῦ μ γράφουσι τὸν ποταμὸν, Βιμβλίνην· καὶ τὸν Νάξιον οἶνον διὰ τοῦ μ, Βίμβλινον. Stephan. ^[5]

^{12b} B.: Βιβλίνη, χώρα Θράκης· ἀπὸ ταύτης ὁ Βίβλινος οἶνος· οἱ δὲ ἀπὸ Βιβλίας ἀμπέλου. Δῆμος (l. Σῆμος) δ' ὁ Δῆλιος τὸν Νάξιον φησιν, ἐπειδὴ Νάξου ποταμὸς Βίβλος. E LIBRO OCTAVO.

¹³ Athenaeus III: Ἀχαΐνας. Τούτου τοῦ ἄρτου μνημονεύει Σῆμος ἐν ὀγδόῳ Δηλιάδος, λέγων ταῖς θεσμοφόροις γίνεσθαι. Εἰσὶ δὲ ἄρτοι μεγάλοι, καὶ ἐορτὴ καλεῖται Μεγαλάρτια, ἐπιλεγόντων τῶν φερόντων· «Ἀχαΐνην στέατος ἔμπλεων τράγον,» E LIBRIS INCERTIS. ^[5]

¹⁴ Steph. Byz.: Τέγυρα, πόλις Βοιωτίας, ἐν ἣ Ἀπόλλωνά φησι γεννηθῆναι. Σῆμος δ' ὁ Δῆλιος· «Τὴν Ἀπόλλωνος γένεσιν οἱ μὲν ἐν Λυκίᾳ, οἱ δὲ ἐν Δῆλῳ, οἱ δ' ἐν Ζωστήρι τῆς Ἀττικῆς, οἱ δ' ἐν Τεγύρᾳ τῆς Βοιωτίας φασίν· ὅθεν καὶ Τεγυρήϊος Ἀπόλλων.» Καλλισθένης ἐν τρίτῳ τῶν Ἑλληνικῶν (fr. 3) κτλ. Athenaeus II: Σῆμος δ' ὁ Δῆλιός φησι· «Τρίπους χαλκοῦς, οὐχ ὁ Πυθικὸς, ἀλλ' ὃν νῦν λέβητα καλοῦσιν. ^[5]

¹⁵ Οὗτοι δ' ἦσαν οἱ δὲ λοετροχόοι, ἐν οἷς τὸ ὕδωρ ἐθερμαίνον, καὶ ἐμπυριβῆται. Καὶ τούτων ἔνιοι ὠτῶεντες, τρίποδα δὲ τὴν ὑπόβασιν ἔχοντες, τρίποδες ὠνομάζοντο.» Idem XI: Ἐκαλεῖτο δέ τις καὶ βαλανωτὴ φιάλη, ἥς τῷ πυθμένι χρυσοῖ ὑπέκειντο ἀστράγαλοι. ^[5]

¹⁶ Σῆμος δὲ ἐν Δῆλῳ ἀνακεῖσθαί φησι χαλκοῦν φοίνικα, Ναξίων ἀνάθημα, καὶ καρυωτὰς φιάλας χρυσαῖς. Idem: Οἶδα δὲ καὶ Κίναρον καλουμένην νῆσον, ἥς μνημονεύει Σῆμος. ^[5]

¹⁸ Schol. Apoll. Rh. I, 1304: Ὅτι Ἡρακλῆς ἀνείλε τοὺς Βορεάδας, διὰ τὸ κωλύσαι τὴν ναῦν ὑποστρέψαι πάλιν εἰς τὴν Μυσίαν, φησὶν Ἀπολλώνιος. Σῆμος δὲ φησι, διὰ τὸ ληφθῆναι δρόμῳ τὸν Ἡρακλέα τῶν Βορεαδῶν. Στησίμβροτος δὲ κτλ. Schol. ^[5]

18a

in Hom. Odys. μ, 124: Κράταιϊν (praestat Κραταιῖν) Σχῆμος (l. Σῆμος Cramer.) φησιν Ἑκάτης καὶ Τρίτωνος, Κραταιῖ ἢ τας δὲ (l. Κραταιῖδος δὲ) καὶ Δείμου Σκύλλαν. Στησίχορος Λάμιαν φησὶ τῆς Σκύλλης μητέρα. ΠΕΡΙ ΠΑΙΑΝΩΝ. ^[5]

- ¹⁹ Athenaeus XIV: Σῆμος δ' ὁ Δήλιος ἐν τῷ Περὶ παιάνων φησὶ· «Τὰ δράγματα τῶν κριθῶν αὐτὰ καθ' αὐτὰ προσηγόρευον ἀμάλας· συναθροισθέντα δὲ καὶ ἐκ πολλῶν μίαν γενόμενα δέσμην οὔλους καὶ ἰούλους· καὶ τὴν Δήμητρα ὅτε μὲν Χλόην, ὅτε δὲ Ἰουλῶ. Ἀπὸ τῶν οὖν τῆς Δήμητρος εὐρημάτων τούς τε καρπούς καὶ τοὺς ὕμνους, τοὺς εἰς τὴν θεὸν, οὔλους καλοῦσι, καὶ ἰούλους. Δημήτρουλοι καὶ καλλίουλοι. Καὶ Πλεῖστον οὔλον οὔλον ἵει, ἰούλον ἵει. Ἄλλοι δέ φασιν ἐριουργῶν εἶναι τὴν ὥδην. Αἱ δὲ τῶν τιτθεουσῶν ὥδαὶ καταβυκαλήσεις ὀνομάζονται.» Athen. ^[10]

- ²⁰ XIV: Σῆμος δ' ὁ Δήλιος ἐν τῷ Περὶ παιάνων «Οἱ αὐτοκάβδαλοι (φησὶ) καλούμενοι ἐστεφανωμένοι κιττῷ σχέδην ἐπέραινον ῥήσεις. Ὑστερον δὲ ἱαμβοὶ ὠνομάσθησαν αὐτοὶ τε καὶ τὰ ποιήματα αὐτῶν. Οἱ δὲ ἰθύφαλλοι (φησὶ) καλούμενοι προσωπεῖον μεθυόντων ἔχουσι, καὶ ἐστεφάνωνται, χειρῖδας ἀνθινὰς ἔχοντες· χιτῶσι δὲ χρῶνται μεσολεύκοις, καὶ περιέζωνται ταραντῖνον, καλύπτον αὐτοὺς μέχρι τῶν σφυρῶν. Σιγῇ δὲ διὰ τοῦ πυλῶνος εἰσελθόντες, ὅταν κατὰ μέσσην τὴν ὀρχήστραν γένωνται, ἐπιστρέφουσιν εἰς τὸ θέατρον, λέγοντες· Ἀνάγετ', εὐρυχωρίαν τῷ θεῷ ποιεῖτε. Ἐθέλει γὰρ ὁ θεὸς ὀρθὸς ἐσφυρωμένος διὰ μέσου βαδίζειν. Οἱ δὲ φαλλοφόροι (φησὶ) προσωπεῖον μὲν οὐ λαμβάνουσι, προπόλιον δὲ ἐξ ἐρπύλλου περιτιθέμενοι, καὶ παιδέρωτας ἐπάνω τούτου ἐπιτίθενται, στέφανόν τε δασὺν ἱῶν καὶ κιττοῦ· αὖνακάς τε περιβεβλημένοι παρέρχονται, οἱ μὲν ἐκ παρόδου, οἱ δὲ κατὰ μέσας τὰς θύρας βαίνοντες ἐν ῥυθμῷ, καὶ λέγοντες· Σοὶ, Βάκχε, τάνδε μοῦσαν ἀγλαΐζομεν, ἀπλοῦν ῥυθμὸν χέοντες αἰόλῳ μέλει, καινὰν, ἀπαρθένευτον, οὐ τι ταῖς πάρος κεχηρμέναν ὥδαϊσιν, ἀλλ' ἀκήρατον κατάρχομεν τὸν ὕμνον. Εἴτα προστρέχοντες ἐτώθαζον, οὓς ἂν προέλοιτο, στάδην δὲ ἔπραττον· ὁ δὲ φαλλοφόρος ἰθὺ βαδίζων καταπλησθεὶς αἰθάλῳ.» ^[25]